

Предмет	ФИЗИОЛОГИЈА I
Студиска програма	Општа медицина
Код:	СМ 213
Студиска година	Втора (II)
Семестар	Трет (III)
Вкупно часови	150
Кредити	10.5
Вид на предмет	Задолжителен
Предуслови	Добиени кредити (положен испит) од Морфологија и физиологија на клетка, Хистологија и ембриологија I, Анатомија 1 и 2
Изведува:	Катедра за физиологија
Одговорен наставник	Проф. д-р. Весела Малевска-Иванова
Адреса:	Институт за физиологија, Медицински факултет, 50 Дивизија 6-Скопје Тел. + 389 2 3111774; e-mail: bdejanova@medf.ukim.edu.mk
Клучни зборови	Медицински факултет, додипломска настава, задолжителен предмет, физиологија на системи
Учебни цели	• Да се запознае со функционалната организација на човечкиот организам и со механизмите на одржување на константноста на внатрешната средина. • Да ги совлада функционалните карактеристики на мускулното ткиво: скелетните и мазните мускули. • Да ја совлада физиологијата на срцето и физиолошките карактеристики на артериската и венската циркулација. • Да ги осознае функционалните особености на телесните течности и уринарниот систем. • Да ја запознае функцијата на крвта и крвните елементи. • Да ги совлада механизмите на функционирање на респираторниот систем. • Да ги разбере механизмите на функционирање на гастроинтестиналниот систем, особеностите на црниот дроб, метаболизмот и исхраната на организмот. • Да ги разбере функционалните карактеристики на кожата и на терморегулационите процеси. • Да го осознае функционирањето на организмот во специјални услови.
Кратка содржина	Теоретска настава: • Функционална организација на човечкото тело, механизми за одржување на константноста на внатрешната средина; повратни врски и регулација на телесни функции. • Физиологија на скелетни и мазни мускули: Физиолошка организација, карактеристики, екситација и контракција, разлики помеѓу скелетни и мазни мускули. • Физиологија на срце, срцев циклус, срцеви тонови, срцева работа, енергетски метаболизам на срцето, регулација на срцевата работа, систем за создавање и спроведување на импулси во срцето, биоелектрична активност на срцето, нормален електрокардиограм. • Физиологија на циркулација, артериски и венски систем,

	• Физиологија на микроциркулација и лимфен систем, контролни механизми на регулација на циркулација, регулација на крвен притисок. • Физиологија на телесни течности и нивна регулација • Физиологија на уринарен систем, процеси на создавање на урина во бубрезите и механизми на регулација, регулација на осмоларноста и концентрацијата на натриум, калиум, калциум, фосфати и магнезиум, регулација на ацидо-базна рамнотежа. • Физиологија на крв, крвни елементи: еритроцити, леукоцити и тромбоцити, крвни групи, хемостаза и коагулација на крв, • Физиологија на респираторен систем, белодробна вентилација, механика на дишење, белодробна циркулација, дифузија и транспорт на кислород и јагленороден двооксид; регулација на дишење. • Физиологија на гастроинтестинален систем, моторна активност, мотилитет и секреторна активност, дигестија на храна и апсорпција на хранливи материи, регулација на функциите на гастроинтестиналниот систем. • Физиологија на метаболизмот, метаболни процеси на јаглени хидрати, масти и протеини, физиолошка регулација на енергетска рамнотежа, базален метаболизам, исхрана. • Физиолошки функции на црн дроб. • Физиологија на кожа, терморегулација, телесна температура. • Функционирање на организмот под специјални услови, спортска физиологија, влијание на спортот врз органите и системите, функционирање на организмот при екстремни услови на околината: големи височини и големи длабочини. Практична настава: • Испитување на активноста на мускулите, испитување на активноста на срцевиот мускул кај експериментални животни и дејство на различни фактори врз работата на срцето; • Испитување на биоелектрични струи кај човек и електрокардиографија. • Испитување на крвта и крвните елементи (еритроцити, леукоцити и тромбоцити), определување на крвни групи и методи за испитување на хемостазата • Испитување на функцијата на респираторниот систем (функционални тестови) • Испитување на функцијата на гастроинтестиналниот систем (определување на ацидитет на желудачниот сок, и дејството на дигестивните ензими).
Организација	Теоретска настава: 75 часа Практична настава: 75 часа
Методи на учење	Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинари
Предвидени учебни резултати	Знаење и разбирање: Студентот ќе може да ја разбере функционална организација на човечкото тело во целост и физиолошките механизми за одржување на константноста на внатрешната средина; да ги познава физиолошките особености на органските системи кај човекот и да ги разбере контролните механизми и регулацијата на физиолошките процеси кај органските системи. Клучни вештини: Да ги наведе физиолошките процеси кои се одвиваат во одделните ткива и органски системи и да ги посочи нивните меѓусебни влијанија; да ги истакне регулаторните механизми кои го определуваат функционирањето на органските системи.

Специфични препораки за наставата	Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добие потпис. Бодирање на активностите на студентот: <table border="1" data-bbox="437 421 1305 674"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Вид на активност</th> <th colspan="2">Бодови</th> </tr> <tr> <th>Мин</th> <th>Макс</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Теоретска настава</td> <td>1</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Практична настава*</td> <td>16</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Семинар</td> <td>1</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Континуирани проверки -3</td> <td>27</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>Завршен испит</td> <td>15</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Вкупно</td> <td>60</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> * практична настава: за редовност: минимум 13 бода, а максимум 15 бода за активно учество : минмум 3 бода, а максимум 5 бода Условувачки критериуми за проверка на знаење: 1. За да пристапи кон завршен испит студентот треба да освои минимум бодови (60%) од трите континуирани проверки. 2. Ако студентот не освоил минимум бодови од континуираните проверки, пристапува кон комплетен завршен испит.	Вид на активност	Бодови		Мин	Макс	Теоретска настава	1	4	Практична настава*	16	20	Семинар	1	6	Континуирани проверки -3	27	45	Завршен испит	15	25	Вкупно	60	100
	Вид на активност		Бодови																					
Мин		Макс																						
Теоретска настава	1	4																						
Практична настава*	16	20																						
Семинар	1	6																						
Континуирани проверки -3	27	45																						
Завршен испит	15	25																						
Вкупно	60	100																						
Проверка на знаењата	Континуирани проверки на знаењата - 3 теста (писмено) 1. Физиологија на крв и респираторен систем 9 - 15 бода 2. Физиологија на мускули, срце, циркулаторен систем 9 - 15 бода 3. Физиологија на уринарен систем и телесни течности и гастроинтестинален систем 9 - 15 бода Завршен испит: писмен + практичен дел 1. Практичен испит: содржина од вежби 6 - 10 бода 2. Писмен дел: Метаболизам, хепар, терморегулација , физиологија на спорт и физ. во специјални услови 9 - 15 бода Комплетен завршен испит*: претставува комбинација на тестот од континуираната проверка која не е положена и завршниот испит * Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности, вклучувајќи ги континуираните проверки и бодовите од секој дел од завршниот или комплетно завршниот испит.																							
Учебни помагала	Основни: • Guyton A, Hall J. • Учебник во подготовка (од Катедрата) • Одбрани поглавија од физиологија (3 интерни скрипти -од Катедрата) • Практикум по физиологија (од Катедрата) • ЦД - Апликација за самотестирање со прашања од физиологија (од Катедрата)																							